Štvrtok 11. marca 2021

P9_TA(2021)0081

Geneticky modifikovaná kukurica MZIR098 (SYN-ØØØ98-3)

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2021 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (D070620/02 – 2021/2554(RSP))

(2021/C 474/07)

Európsky parlament,

— so zreteľom na návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sú z nej zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D070620/02,

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách ([1]), a najmä na jeho článok 7 ods. 3 a článok 19 ods. 3,

— so zreteľom na vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 503/2013 z 3. apríla 2013, ktoré sa týka žiadostí o povolenie geneticky modifikovaných potravín a krmív v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Komisie (ES) č. 641/2004 a (ES) č. 1981/2006 ([2]),

— so zreteľom na hlasovanie Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat podľa článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003 z 11. januára 2021, ktorým výbor rozhodol, že nevydá žiadne stanovisko,

— so zreteľom na články 11 a 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie ([3]),

— so zreteľom na stanovisko prijaté Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (ďalej len „EFSA“) 28. mája 2020 a uverejnené 26. júna 2020 ([4]),

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, v ktorých namieta proti povoľovaniu geneticky modifikovaných organizmov (ďalej len „GMO“) ([5]),

---

([1]) Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 157, 8.6.2013, s. 1.
([3]) Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.
([4]) Vedecké stanovisko panelu EFSA pre geneticky modifikované organizmy k posúdeniu geneticky modifikovanej kukurice MZIR098 na použitie v potravinách alebo krmivách, podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 (žiadosť EFSA-GMO-DE-2017-142), Vestník EFSA 2020; 18(6):6171, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2020.6171
([5]) Počas 8. volebného obdobia prijal Európsky parlament 36 uznesení, v ktorých namietal proti povoľovaniu GMO. Okrem toho počas 9. volebného obdobia prijal tieto uznesenia:
— Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0028).
— Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0029).

— so zreteľom na článok 112 ods. 2 a ods. 3 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,

---

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. októbra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch, troch alebo štyroch genetických modifikácií MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 a DAS-40278-9, sú z nich zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Prijaté texty, P9_TA(2019)0030).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0054).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 89788 (MON-89788-1), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0055).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a čiastkové kombinácie MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a NK603 × DAS-40278-9, sú z nich zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2019)0056).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. novembra 2019 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch, troch, štyroch alebo piatich genetických modifikácií Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 a GA21, sú z nich zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Prijaté texty, P9_TA(2019)0057).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. mája 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0069).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. novembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách povoľuje uvádzať na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 87427 × MON 89034 × MIR 162 × NK603 a geneticky modifikovanú kukuricu kombinujúcu dve alebo tri z transformácií MON 87427, MON 89034, MIR162 a NK603, sú z nich zložené alebo vyrobené, a ktorým sa zrušuje vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/1111 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0291).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. novembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje uviesť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0292).

— Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. novembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch, troch alebo štyroch genetických modifikácií MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 a NK603, sú z nich zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0293).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788 sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0365).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 a geneticky modifikovanú kukuricu obsahujúcu kombináciu dvoch alebo troch genetických modifikácií MON 87427, MON 89034, MIR162 a MON 87411, sú z nich zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0366).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0367).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 88017 (MON-88Ø17-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0368).

— Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 (MON-89Ø34-3), sú z nej zložené alebo vyrobené (Prijaté texty, P9_TA(2020)0369).

Štvrtok 11. marca 2021

A. keďže spoločnosť Syngenta Crop Protection NV/SA (ďalej len „žiadateľ“) predložila 25. apríla 2017 v súlade s článkami 5 a 17 nariadenia (ES) č. 1829/2003 žiadosť o umiestnenie potravín, zložiek potravín a krmív, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MZIR098, sú z nej zložené alebo vyrobené (ďalej len „geneticky modifikovaná kukurica“), na trh; keďže táto žiadosť sa vzťahuje aj na uvedenie na trh produktov, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu alebo sú z nej zložené, na iné účely ako potraviny a krmivá, s výnimkou pestovania;

B. keďže EFSA prijal 28. mája 2020 kladné stanovisko, ktoré bolo uverejnené 26. júna 2020;

C. keďže geneticky modifikovaná kukurica bola modifikovaná tak, aby zabezpečovala toleranciu voči herbicídom obsahujúcim glufosinát („doplnkový herbicíd“) a vytvárala dva insekticídne proteíny („Bt“ alebo „Cry“ toxíny): eCry3.1Ab a mCry3A, ktoré sú toxické pre určité larvy radu *Coleoptera*, ktoré sa živia kukuricou ([6]);

D. keďže v nariadení (ES) č. 1829/2003 sa stanovuje, že geneticky modifikované (ďalej len „GM“) potraviny alebo krmivá nesmú mať nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, zdravie zvierat alebo životné prostredie, a keďže sa v ňom požaduje, aby Komisia pri príprave svojho rozhodnutia zohľadnila všetky príslušné ustanovenia práva Únie a ostatné oprávnené skutočnosti týkajúce sa posudzovanej záležitosti;

E. keďže vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 503/2013 si vyžaduje posúdenie toho, či očakávané poľnohospodárske postupy ovplyvňujú výsledok skúmaných parametrov; keďže podľa uvedeného vykonávacieho nariadenia je to obzvlášť dôležité v prípade rastlín odolných voči herbicídom; keďže okrem toho musia jednotlivé lokality vybrané na poľné pokusy zodpovedať rôznym meteorologickým a agronomickým podmienkam, v ktorých sa má plodina pestovať;

Nedostatočné údaje o génovej expresii a o zložení rastlín

F. keďže poľné pokusy zamerané na posúdenie zloženia a agronomické posúdenie geneticky modifikovanej kukurice sa uskutočnili v Spojených štátoch len na ôsmich miestach, ale nie v iných relevantných oblastiach, v ktorých sa pestuje kukurica, ako sú Brazília, Argentína, Paraguaj alebo Uruguaj; keďže na získanie údajov o príslušných meteorologických podmienkach, v ktorých sa rastliny môžu pestovať, sa použili údaje len z roku 2013; keďže glufosinát sa nepoužíval ako doplnkový herbicíd vo vysokých dávkach, ktoré by sa mali očakávať v súvislosti so zvyšujúcou sa odolnosťou buriny;

G. keďže EFSA nepožiadal o ďalšie štúdie, napr. poľné pokusy trvajúce viac ako jednu sezónu a v iných regiónoch, v ktorých sa pestuje kukurica; keďže okrem toho neboli vygenerované žiadne údaje z extrémnejších environmentálnych podmienok, ako sú podmienky spôsobené zmenou klímy, hoci sa preukázalo, že environmentálne faktory môžu mať vplyv na expresiu Bt toxínov ([7]);

Nedostatočná analýza rezíduí glufosinátu

H. keďže glufosinát je zaradený do kategórie 1B ako toxický pre reprodukciu, a preto sa naň vzťahujú hraničné kritériá stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ([8]); keďže platnosť povolenia glufosinátu na používanie v Únii sa skončila 31. júla 2018 ([9]);

I. keďže podľa štúdií môže glufosinát vážne ovplyvniť mikrobióm ([10]), a preto by sa mala najprv posúdiť dlhodobá toxicita (zmiešaná toxicita) celých potravín a krmív obsahujúcich Bt toxíny z postrekov glufosinátom na črevá predtým, ako sa prijme akýkoľvek záver o vplyve na zdravie a bezpečnosti potravín;

([6]) Stanovisko EFSA, s. 1.

([7]) Pozri napríklad Trtikova, M., Wikmark, O.G., Zemp, N., Widmer, A., Hilbeck, A.: „Transgene expression and Bt protein content in transgenic Bt maize (MON810) under optimal and stressful environmental conditions“, *Plos ONE*, 2015:10(4): e0123011, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0123011

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1).

([9]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

([10]) Pozri napríklad, https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304389420301400?via%3Dihub

J. keďže posudzovanie rezíduí herbicídov a produktov ich rozkladu zistených v geneticky modifikovaných rastlinách, ako aj ich interakcií s Bt toxínmi nepatrí do pôsobnosti pracovnej skupiny EFSA pre geneticky modifikované organizmy (pracovná skupina EFSA pre GMO), a preto sa v rámci postupu povoľovania GMO nevykonáva;

Nevyriešené otázky týkajúce sa Bt toxínov

K. keďže na vykonanie štúdií bezpečnosti sa použili proteíny eCry3.1Ab a mCry3A produkované baktériou *Escherichia coli* (*E-coli*) a nie proteíny produkované samotnou geneticky modifikovanou rastlinou ([11]), čo znamená, že posúdenie toxických účinkov je založené na predpokladanej rovnocennosti Bt toxínov produkovaných baktériou *E-coli* s Bt toxínmi produkovanými rastlinami; keďže podľa príslušného orgánu členského štátu by v záujme primeraného zohľadnenia synergických účinkov posúdenia nemali byť založené výlučne na testoch s transgénnymi Bt toxínmi produkovanými v mikrobiálnych systémoch ([12]);

L. keďže toxikologickým testom vykonaným s proteínmi v izolácii možno pripísať len malý význam, pretože Bt toxíny v geneticky modifikovaných plodinách, ako sú kukurica, bavlna a sója, sú vo svojej podstate toxickejšie ako izolované Bt toxíny; keďže je to spôsobené tým, že inhibítory proteázy (ďalej len „PI“) prítomné v rastlinnom tkanive môžu zvýšiť toxicitu Bt toxínov odďaľovaním ich degradácie; keďže tento jav bol preukázaný vo viacerých vedeckých štúdiách vrátane štúdie uskutočnenej pred 30 rokmi spoločnosťou Monsanto, z ktorých vyplýva, že dokonca aj prítomnosť mimoriadne nízkych hodnôt PI zvýšila toxicitu Bt toxínov až 20-násobne ([13]);

M. keďže tieto účinky neboli nikdy zohľadnené v posúdeniach rizík EFSA, aj keď sú relevantné pre všetky Bt rastliny, ktorých dovoz alebo pestovanie v Únii je schválené; keďže nemožno vylúčiť riziká vyplývajúce z tejto zvýšenej toxicity v dôsledku interakcie medzi PI a Bt toxínmi pre ľudí a zvieratá konzumujúce potraviny a krmivá obsahujúce Bt toxíny;

N. keďže z viacerých štúdií vyplýva, že boli pozorované vedľajšie účinky, ktoré môžu mať vplyv na imunitný systém po expozícii Bt toxínom, a že niektoré Bt toxíny môžu mať adjuvantné vlastnosti ([14]), čo znamená, že môžu zvyšovať alergénnosť iných proteínov, s ktorými prichádzajú do kontaktu;

O. keďže posudzovanie možnej interakcie rezíduí herbicídov a ich metabolitov s Bt toxínmi je mimo pôsobnosti pracovnej skupiny EFSA pre GMO, a preto sa v rámci posudzovania rizika nevykonáva; keďže toto predstavuje problém, pretože je známe, že rezíduá z postrekov glufosinátom narúšajú mikrobióm, čo môže napríklad posilniť imunitné reakcie v kombinácii s Bt toxínmi ([15]);

Bt plodiny: účinky na necieľové organizmy a zvýšenú rezistenciu

P. keďže na rozdiel od používania insekticídov, pri ktorých dochádza k expozícii počas postreku a krátky čas po ňom, vedie používanie geneticky modifikovaných Bt plodín k trvalej expozícii cieľových aj necieľových organizmov Bt toxínmi;

([11]) Stanovisko EFSA, s. 10.

([12]) Pripomienky členských štátov dostupné prostredníctvom registra otázok EFSA (odkaz: EFSA-Q-2017-00398): https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions, s. 21.

([13]) Macintosh, S.C., Kishore, G. M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease in inhibitors“, *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 38, s. 1145–1152, https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051

([14]) Pozri preskúmanie Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals“, *Journal of Applied Toxicology*, máj 2016, 36(5), s. 630-648,https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252

([15]) Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C., „Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins“, podporné publikácie EFSA, január 2019, 16(ods. 1): 1551, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551

Q. keďže predpoklad, že Bt toxíny vykazujú jediný cieľovo špecifický spôsob účinku, už viac nemožno považovať za správny a nemožno vylúčiť účinky na necieľové organizmy ([16]); keďže sa uvádza, že čoraz vyšší počet necieľových organizmov je rôznym spôsobom postihnutých; keďže v nedávnom prehľade sa nachádza 39 recenzovaných publikácií, v ktorých sa uvádzajú významné nepriaznivé účinky Bt toxínov na veľa necieľových druhov ([17]);

R. keďže v Únii by mohol byť celý rad necieľových organizmov vystavený Bt toxínom rozšíreným vylievaním, z odpadu a hnoja obsahujúcich dovážané Bt plodiny; keďže v posúdení rizika sa nehodnotili žiadne účinky na necieľové organizmy;

S. keďže v posúdení rizika sa nezohľadnil vývoj rezistencie cieľových škodcov voči Bt toxínom, čo by mohlo viesť k používaniu pesticídov, ktoré sú menej bezpečné pre životné prostredie, alebo k zvýšeným dávkam a počtu aplikácií na GM plodiny v krajine pestovania; keďže Agentúra USA pre ochranu životného prostredia plánuje v priebehu najbližších troch až piatich rokov postupné ukončenie používania viacerých hybridných Bt odrôd kukurice, ako aj niektorých Bt odrôd bavlny vzhľadom na zvyšovanie rezistencie hmyzu voči týmto plodinám ([18]);

T. keďže napriek tvrdeniam, že používanie Bt plodín vedie k poklesu používania insekticídov, z nedávno uverejnenej štúdie v USA vyplýva ([19]), že „vo viacerých analýzach vplyvu Bt plodín na používanie pesticídov sa zrejme nezohľadnilo ošetrovanie semien, a tak sa zníženie používania insekticídov v súvislosti s Bt plodinami (najmä plošného ošetrovania) mohlo nadhodnotiť“;

U. keďže Únia je zmluvnou stranou Dohovoru OSN o biologickej diverzite (DBD), z čoho jasne vyplýva, že vyvážajúce aj dovážajúce krajiny nesú medzinárodnú zodpovednosť v oblasti biologickej diverzity;

Pripomienky členských štátov

V. keďže členské štáty počas trojmesačného obdobia konzultácií predložili úradu EFSA mnohé kritické pripomienky ([20]); keďže tieto kritické pripomienky zahŕňajú názor, že údaje predložené z poľných pokusov nedostatočne preukazujú, že lokality, v ktorých sa pokusy uskutočnili, sú reprezentatívne, pokiaľ ide o agronomické postupy alebo abiotické (napr. vlhkosť a úrodnosť pôdy) a biotické faktory (napr. prevládajúci tlak škodcov a chorôb a profily burín), že rozsah porovnávacej analýzy je príliš úzky, pretože nezohľadňuje používanie glufosinátu pri geneticky modifikovanej kukurici, že plán monitorovania nie je dostatočný na riešenie potenciálnych účinkov geneticky modifikovanej kukurice na životné prostredie, že zo štúdií predložených žiadateľom nemožno vyvodiť záver, že expozícia životného prostredia, a teda aj účinky na necieľové organizmy budú zanedbateľné, a že nie je možné dospieť k záveru, pokiaľ ide o dlhodobé reprodukčné alebo vývojové účinky celých potravín alebo krmív;

Dodržiavanie medzinárodných záväzkov Únie

W. keďže v nariadení (ES) č. 1829/2003 sa stanovuje, že geneticky modifikované potraviny alebo krmivá nesmú mať nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, zdravie zvierat alebo životné prostredie a Komisia musí pri príprave svojho rozhodnutia zohľadniť všetky relevantné ustanovenia práva Únie a ďalšie legitímne faktory týkajúce sa posudzovanej

([16]) Pozri napríklad Hilbeck, A., Otto, M., „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in context of GMO environmental risk assessment“, *Frontiers in Environmental Science* 2015, 3:71, https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071

([17]) Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., „Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design“, *RAGES* 2020, s. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf

([18]) https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn

([19]) Douglas, M. R., Tooker, J. F., Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops, *Environmental Science and Technology* 2015, 49, 8, s. 5088-5097, https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g

([20]) Pripomienky členských štátov dostupné prostredníctvom registra otázok EFSA (odkaz: EFSA-Q-2017-00398): https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions

záležitosti; keďže medzi tieto legitímne faktory by mali patriť záväzky Únie v rámci cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, Parížskej dohody o zmene klímy a Dohovoru OSN o biologickej diverzite;

X. keďže v správe osobitného spravodajcu OSN pre právo na výživu z roku 2017 sa konštatuje, že najmä v rozvojových krajinách majú nebezpečné pesticídy katastrofálny vplyv na zdravie ([21]); keďže podľa cieľa udržateľného rozvoja č. 3.9 sa má do roku 2030 podstatne znížiť počet úmrtí a ochorení spôsobených nebezpečnými chemikáliami a znečistením a kontamináciou ovzdušia, vody a pôdy ([22]); keďže povolenie dovozu geneticky modifikovanej kukurice by zvýšilo dopyt po tejto plodine ošetrenej herbicídom, ktorý je toxický pre reprodukciu a ktorého použitie v Únii už nie je povolené, čím by sa zvýšila expozícia pracovníkov v tretích krajinách; keďže riziko zvýšenej expozície pracovníkov vyvoláva osobitné obavy v súvislosti s geneticky modifikovanými plodinami, ktoré sú odolné voči herbicídom, vzhľadom na vyšší objem použitých herbicídov;

Nedemokratické rozhodovanie

Y. keďže Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravie zvierat podľa článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003 hlasovaním z 11. januára 2021 rozhodol, že nevydá žiadne stanovisko, čo znamená, že povolenie nepodporila kvalifikovaná väčšina členských štátov; keďže 13 členských štátov (predstavujúcich 35,52 % obyvateľstva Únie) hlasovalo proti povoleniu a len 10 členských štátov (čo predstavuje 27,49 %) hlasovalo za; keďže 4 členské štáty (predstavujúce 37 %) sa zdržali hlasovania;

Z. keďže Komisia pripúšťa, že je problematické, že rozhodnutia o povolení GMO naďalej prijíma bez kvalifikovanej väčšiny členských štátov v prospech takého rozhodnutia, čo je pri povoľovaní výrobkov celkovo dosť výnimočné, no pri rozhodovaní o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách sa stalo normou;

AA. keďže Európsky parlament vo svojom ôsmom volebnom období prijal celkovo 36 uznesení, v ktorých namietal proti tomu, aby sa GMO uvádzali na trh na potravinárske a krmovinárske účely (33 uznesení) a aby sa GMO v Únii pestovali (3 uznesenia); keďže v deviatom volebnom období Európsky parlament prijal už 16 námietok proti uvedeniu GMO na trh; keďže s povolením žiadneho z týchto GMO nesúhlasila kvalifikovaná väčšina členských štátov; keďže dôvody, pre ktoré členské štáty nepodporujú povolenia, zahŕňajú nedodržiavanie zásady predbežnej opatrnosti v povoľovacom procese a vedecké obavy týkajúce sa posudzovania rizika;

AB. keďže Komisia naďalej povoľuje GMO, hoci sama pripúšťa nedostatky z hľadiska demokracie, napriek nízkej podpore zo strany členských štátov a námietkam Európskeho parlamentu;

AC. keďže nie je potrebná žiadna zmena právnych predpisov, aby sa Komisii umožnilo nepovoliť GMO, ak sa v odvolacom výbore nedosiahne kvalifikovaná väčšina členských štátov v prospech povolenia ([23]);

1. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie prekračuje rámec vykonávacích právomocí, ktoré sú ustanovené v nariadení (ES) č. 1829/2003;

([21]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx
([22]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/
([23]) ak sa v odvolacom výbore nedosiahne kvalifikovaná väčšina členských štátov v prospech povolenia, Komisia v súlade s nariadením (EÚ) č. 182/2011 (článok 6 ods. 3) môže, a nie musí dané povolenie udeliť.

Štvrtok 11. marca 2021

2. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie nie je v súlade s právom Únie, pretože nie je zlučiteľný s cieľom nariadenia (ES) č. 1829/2003, ktorým je podľa všeobecných zásad uvedených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ([24]) poskytovať základ na zabezpečenie vysokej miery ochrany ľudského života a zdravia, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, životného prostredia a záujmov spotrebiteľov v súvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivami, a súčasne zabezpečovať efektívne fungovanie vnútorného trhu;

3. žiada Komisiu, aby stiahla svoj návrh vykonávacieho rozhodnutia;

4. víta to, že Komisia v liste z 11. septembra 2020 adresovanom poslancom konečne uznala potrebu zohľadňovať udržateľnosť pri rozhodovaní o povoleniach pre GMO ([25]); vyjadruje však hlboké sklamanie z toho, že Komisia odvtedy pokračuje v povoľovaní dovozu GMO do Únie napriek námietkam Európskeho parlamentu a väčšiny členských štátov hlasujúcich proti;

5. vyzýva Komisiu, aby čo najrýchlejšie a za plnej účasti Európskeho parlamentu vypracovala kritériá udržateľnosti; vyzýva Komisiu, aby poskytla informácie o tom, ako a v akom časovom rámci sa tento proces uskutoční;

6. opätovne vyzýva Komisiu, aby nepovolila žiadne geneticky modifikované plodiny tolerantné k herbicídom, kým sa v jednotlivých prípadoch komplexne nepreskúmajú zdravotné riziká spojené s rezíduami, čo si vyžaduje úplné posúdenie rezíduí z postreku geneticky modifikovaných plodín doplnkovými herbicídmi, posúdenie produktov rozkladu herbicídov a všetkých kombinovaných účinkov, a to aj so samotnou geneticky modifikovanou rastlinou;

7. opätovne vyzýva Komisiu, aby nepovoľovala dovoz žiadnych geneticky modifikovaných rastlín na použitie v potravinách alebo krmivách, u ktorých bola vytvorená tolerancia voči herbicídu, ktorého použitie v Únii nie je povolené;

8. vyzýva EFSA, aby konečne uznal podstatné rozdiely medzi pôvodnými Bt toxínmi a Bt toxínmi exprimovanými synteticky pomocou transgenézy v geneticky modifikovaných plodinách a aby rozšíril rozsah svojho posúdenia rizika a v plnej miere doňho zahrnul všetky interakcie a kombinačné účinky, ku ktorým dochádza medzi Bt toxínmi, geneticky modifikovanými rastlinami a ich zložkami, odpadom z postrekov s doplnkovými herbicídmi a životným prostredím, ako aj ich vplyv na zdravie a bezpečnosť potravín;

9. vyzýva EFSA, aby prestal akceptovať štúdie toxicity s izolovanými proteínmi, ktorých štruktúra a biologické účinky sú pravdepodobne odlišné od štruktúry a biologických účinkov samotnej rastliny, a aby požadoval vykonanie všetkých testov s tkanivom geneticky modifikovanej rastliny;

10. vyzýva EFSA, aby zabezpečil, že údaje z poľných pokusov alebo pokusov v skleníkoch budú pokrývať dostatočne široké spektrum agronomických a environmentálnych podmienok na posúdenie vplyvu všetkých stresových faktorov, ktoré treba očakávať počas pestovania, na génovú expresiu a zloženie rastliny;

11. vyzýva EFSA, aby sa uistil, že údaje z poľných pokusov alebo pokusov v skleníkoch pokrývajú dostatočne širokú škálu rôznych premenných na posúdenie vplyvu rôzneho genetického pôvodu na génovú expresiu a zloženie rastliny;

12. vyzýva EFSA, aby požiadal o údaje o vplyve konzumácie potravín a krmív z geneticky modifikovaných rastlín na črevný mikrobióm;

13. opätovne vyzýva Komisiu, aby zohľadnila záväzky Únie vyplývajúce z medzinárodných dohôd, ako je Parížska dohoda o zmene klímy, Dohovor OSN o biologickej diverzite a ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja;

([24]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

([25]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

14. zdôrazňuje, že v pozmeňujúcich návrhoch prijatých Európskym parlamentom 17. decembra 2020 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 182/2011 ([26]), ktoré Európsky parlament prijal ako základ pre rokovania s Radou, sa uvádza, že Komisia nepovolí GMO, ak kvalifikovaná väčšina členských štátov nebude hlasovať za; trvá na tom, aby Komisia rešpektovala túto pozíciu, a vyzýva Radu, aby pokračovala vo svojej práci a urýchlene prijala všeobecný prístup k tomuto spisu;

15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

([26]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0364.